

Utlåtande 2006:26 RIII (Dnr 305-603/2005)

Uteserveringar året runt

Motion av Mikael Söderlund (m) (2005:8)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Motion (2005:8) av Mikael Söderlund (m) om uteserveringar året
runt anses besvarad med vad föredragande borgarrådet anför.

Föredragande borgarrådet Leif Rönngren anför följande.

Motionen

Motion (2005:8) av Mikael Söderlund (m) tar upp villkoren för restauranger att få tillstånd för uteservering året runt, *bilaga*. I Stockholms stad till skillnad mot bl.a. Oslo och Göteborg finns begränsningar för när restauranger och kaféer får ställa ut sina bord och stolar. Motionären vill genom att tillåta uteserveringar året runt mildra effekterna av det fr.o.m. 1 juni 2005 införda rökförbudet på restauranger och kaféer. Enligt motionären har införandet av rökförbud i andra städer fått till konsekvens att rökande gäster ställer sig på trottoaren vilket skapat ordningsproblem.

I motionen omnämns att det finns en oro att uteserveringar vintertid skulle försvåra för snöröjning och gatustädning. Motionären hävdar dock att många restaurangägare tar ett stort ansvar för städningen runt sin uteservering och i framtiden bör det undersökas om det går att ålägga den som har tillstånd för uteservering året runt att ansvara för städning och snöröjning på trottoaren i direkt anslutning till sin servering.

Remisser

Motionen har remitterats till stadsledningskontoret, gatu- och fastighetsnämnden och stadsdelsnämnderna Spånga-Tensta, Maria-Gamla stan respektive Älvsjö.

Stadsledningskontoret påpekar att det inte finns någon regel om att uteserveringar inte får finnas vintertid. För att minimera praktiska problem för snöröjning och renhållning har gatu- och fastighetskontoret upprättat generella villkor för uteserveringar vintertid. Efterfrågan på uteserveringar vintertid torde kunna tillgodoses med nu gällande rutiner och stadsledningskontoret föreslår att motionen besvaras med vad kontoret anför.

Gatu- och fastighetsnämnden beslutade enligt gatu- och fastighetskontorets förslag vilket innebär att nuvarande hantering tillämpas även fortsättningsvis, att en bedömning görs från fall till fall och att varje uteservering bedöms utifrån den enskilda platsens och förslaget förutsättning.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade att i stort bifalla motionen. En förutsättning är en ordentlig genomgång av ansvar och regelverk. Frågan om tillstånd för uteservering kan tas tillbaka om serveringen missköts måste undersökas.

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd beslutade i enlighet med förvaltningens förslag vilket innebär att nuvarande hantering av ansökningar om uteserveringar vintertid bibehålls men att villkoren förtydligas vad gäller ansvaret för snöröjning/halkbekämpning m.m. Dessutom biföll nämnden det lokala handikapprådets synpunkter att det kan finnas behov av avgränsade platser för rökare även på uteserveringar.

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande vilket innebär att nämnden ställer sig positiv till uteserveringar i staden året runt, förutsatt att förvaltningarna ges rimlig tid för att anpassa upplåtelseavtalen så att drift- och ansvarsfrågorna tydliggörs.

Mina synpunkter

Bara för tydlighetens skull vill jag inledningsvis förklara att det inte finns något förbud mot att söka tillstånd för uteservering vintertid, vilket är lätt att förledas tro av motionen. När det gäller uteserveringar generellt anser jag att de är ett trevligt inslag i stadsbilden och berikar Stockholms restaurang- och kaféliv. Många stockholmare, besökare och turister tycker att det är väldigt trevligt att kunna sitta ute och njuta av mat och dryck i våra vackra omgivningar. I motionen angående uteserveringar året runt finns ett antal olika

aspekter upptagna såsom, uteserveringar, rökförbud, uteserveringar vintertid och ordningsproblem. Jag vill kommentera dessa.

När det gäller ordningen och tillgängligheten har det blivit bättre även om det fortfarande finns problem. Det påtalas bland annat av, de handikappades riksförbunds granskning, som en av remissinstanserna hänvisar till att det fortfarande finns vissa brister i uteserveringarnas skötsel och tillgänglighet. Vi måste arbeta vidare med dessa frågor. Stadens uteserveringar ska vara till för alla och regeln måste vara att förenkla och förbättra dessa förutsättningar.

Rökförbudet som infördes den 1 juni 2005 har visat sig vara en åtgärd som många är nöjda med både gäster och de anställda inom restaurangbranschen. Dock är det viktigt att renhållningen och skötseln vid och kring restaurangen och uteserveringen sköts, när en stor mängd gäster går ut för att röka. En följd har blivit att allt fler fimpar nu ligger runt och kring serveringarna. Fimpar är ett stort nedskräpningsproblem vilka förfular vår stad. Bara på Medborgarplatsen slängs nattetid 700 000 fimpar varje år. Detta är oacceptabelt och här får ansvariga restauratörer bättra sig.

Stockholm erbjuder många sevärdheter och är en vacker stad att vistas i och besöka, även andra delar av året, än sommaren. När mörkret sänker sig och kylan kommer behövs uppmuntrande och trevliga inslag som gör att vi kan mötas, även utomhus. Att slå sig ner på en uteservering insvept i en filt och dricka en kopp kaffe eller något annat värmande i stearinljussken skulle kunna bli en exotisk upplevelse. Det finns all anledning att lyfta fram att mörker och kyla kan vara en tillgång och erbjuda spännande inslag i stadsbilden.

När det gäller uteserveringar vintertid finns det givetvis saker att ta hänsyn till som är specifika för den delen av året. På stadens hemsida, under trafikkontoret finns följande information. Tillstånd för uteserveringar utfärdas vanligtvis för tiden 15 april till 15 oktober men det finns även möjlighet att ansöka under andra tider på året. En uteservering vintertid kommer att bedömas utifrån samma utgångspunkter som en sommarservering men när det gäller vintertida serveringar måste ett antal ytterligare faktorer tas med i bedömningen som till exempel bortforsling av snö och is m.m.

Ett antal remissinstanser har redovisat ett bra underlag till vad som bör vägas in för att tillstånd ska kunna ges för uteservering vintertid. Det gäller ansvarsfrågan för underhåll, skötsel, städning, säkerhet och tillgänglighet vid uteserveringarna. Jag instämmer i att det även behövs ett förtydligande i regelverket och information om tillämpning av desamma.

Ett antal tillstånd har redan beviljats för denna vinter. I innerstaden är det 33 stycken och i ytterstaden 7 stycken.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Sten Nordin* (m) och *Lotta Edholm* (fp) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. bifalla motionen
2. därutöver anför följande.

Såväl föredragande borgarråd som ansvariga tjänstemän hävdar att det inte funnits något förbud mot uteserveringar året runt. På den del av stadens hemsida som informerat om regelverket för uteserveringar stod dock sent i våras att ”uteserveringar får vara uppställda som längst mellan 1 april och 15 oktober”.

Texten på hemsidan går alltså inte helt i linje med vad som anges i ärendet och belyser behovet av ett förtydligande om vilka regler det är som gäller. För att en gång för alla klargöra vad som gäller bör motionen bifallas samtidigt som stadens regelverk och information via exempelvis hemsidan uppdateras med information om att uteserveringar är välkomna i Stockholm under hela året.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Motion (2005:8) av Mikael Söderlund (m) om uteserveringar året runt anses besvarad med vad föredragande borgarrådet anför.

Stockholm den 14 december 2005

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Leif Rönngren

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Kristina Alvendal* (alla m), *Lotta Edholm* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) med hänvisning till reservationen av (m) och (fp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Motion (2005:8) av Mikael Söderlund (m) tar upp villkoren för restauranger att kunna få tillstånd för uteservering året runt. I Stockholms stad till skillnad mot bl.a. Oslo och Göteborg finns begränsningar för när restauranger och kaféer får ställa ut sina bord och stolar. Motionären vill genom att tillåta uteserveringar året runt mildra effekterna av det fr.o.m. 1 juni 2005 införda rökförbudet på restauranger och kaféer. Enligt motionären har införandet av rökförbud i andra städer fått till konsekvens att rökande gäster ställer sig på trottoaren vilket skapat ordningsproblem.

I motionen omnämns att det finns en oro att uteserveringar vintertid skulle försvåra för snöröjning och gatustädning. Motionären hävdar dock att många restaurangägare tar ett stort ansvar för städningen runt sin uteservering. Vidare anges att man i framtiden bör undersöka möjligheten att ålägga den som har tillstånd för uteservering året runt att ansvara för städning och snöröjning på trottoaren i direkt anslutning till sin servering.

REMISSER

Motionen har remitterats till stadsledningskontoret, gatu- och fastighetsnämnden och stadsdelsnämnderna Spånga-Tensta, Maria-Gamla stan respektive Älvsjö.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 21 mars 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Det finns ingen regel om att uteserveringar inte får finnas vintertid. Uteserveringar är ett trevligt inslag i stadsmiljön som staden brukar ställa sig positiv till om de placeras och utformas så att de inte försvårar framkomligheten. För att minimera praktiska problem för snöröjning och renhållning har gatu- och fastighetskontoret upprättat generella villkor för uteserveringar under vintertid.

Efterfrågan att anordna sådan servering har dock hittills varit mycket låg. Stadsdelsnämnderna gör en bedömning från fall till fall om förutsättningar för att kunna ordna uteserveringen på respektive plats, precis som vid ansökan om uteservering under sommartid.

Enligt de övriga remissinstanserna finns det ofta inte förutsättningar för att tillåta uteserveringar eftersom dessa påtagligt skulle försvåra vinterväghållningen. Man bedömer att det kan bli mycket svårt (inte minst tidsmässigt) att koordinera tillståndshavarnas insatser med den snöröjning som utförs av gatuentreprenörer. Dessutom finns flera andra komplikationer såsom snöras och röjning av istappar.

Stadsledningskontoret konstaterar att det inte behöver avskaffas några regler eftersom det inte finns några formella begränsningar för att tillåta uteserveringar vintertid. Efterfrågan på uteserveringar vintertid torde kunna tillgodoses med nu gällande rutiner. Stadsledningskontoret föreslår att motionen besvaras med vad som anförts i detta tjänsteutlåtande.

Gatu- och fastighetsnämnden beslutade den 5 april 2005 att bifalla gatu- och fastighetskontorets förslag till svar på motionen.

Reservation anfördes av *Sten Nordin m.fl. (m) Ulf Fridebäck m.fl. (fp) Mats Rosén (kd)* enligt följande.

Gatu- och fastighetsnämnden beslutar

1. att bifalla motionen i sin helhet
2. att därutöver anföra följande

I kontorets svar på motionen skriver man att "Som det ser ut i dag finns det ingen regel som förbjuder.. "att uteserveringar tillåts året runt. På gatu- och fastighetskontorets hemsida står dock att "uteserveringar får vara uppställda som längst mellan 1 april och 15 oktober". Texten på hemsidan går alltså inte helt i linje med kontorets svar på motionen. Detta visar att det behövs förtydligande om vilka regler det är som gäller.

Särskilt uttalande gjordes av *Leif Rönngren (s) Hasan Dölek (s) Karin Hanqvist (s) Per Bolund (mp)* samt tjänstgörande ersättarna *Jimmy Lindgren (s)* och *Kajsa Stenfelt (v)* enligt följande.

I kontorets svar på motionen skriver man att "Som det ser ut i dag finns det ingen regel som förbjuder.. "att uteserveringar tillåts året runt. På gatu- och fastighetskontorets hemsida står dock att "uteserveringar får vara uppställda som längst mellan 1 april och 15 oktober". Texten på hemsidan går alltså inte helt i linje med kontorets svar på motionen. Detta visar att det behövs förtydligande om vilka regler det är som gäller.

Gatu- och fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 mars 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Det finns ingen regel som säger att en uteservering inte får finnas vintertid. De flesta som anordnar uteserveringar efterfrågar dock inte den möjligheten. Frågan har väckts några få gånger hittills, och de generella praktiska problem för snöröjning och renhållning detta kan innebära har gatu- och fastighetskontoret försökt minimera genom att upprätta en uppsättning generella villkor som är anpassade för vintertida uteserveringar.

Dock måste alltid en bedömning göras från fall till fall, precis som för de sommartida uteserveringarna. Varje plats har sina specifika förutsättningar och är mer eller mindre lämpliga för olika aktiviteter. Bedömningen görs idag på respektive stadsdelsförvaltning, som ju hanterar upplåtelser för bland annat uteserveringar.

I sin hantering av det enskilda fallet måste stadsdelen ta hänsyn till det problem som kan uppstå för maskiner som sköter snöröjningen på gångbanan. De tumregler för fri gångbana med huvudregel 2 meter, som finns i riktlinjerna för uteserveringar, tar bara hänsyn till barmarksskötsel. Av den anledningen blir förmodligen bedömningen i det enskilda fallet olika beroende på vilken årstid ansökan gäller. Om den enskilda platsen bedöms tåla en uteservering vintertid kan det bli aktuellt med ett mått för sommarservering och ett ”vintermått”.

- Vintertid behövs en gångbanebredd som rymmer både snöröjningsmaskin, en upplagd snövall närmast gångbanekanten samt en eventuell servering för att snöröjningen ska kunna genomföras maskinellt. För detta krävs en fri bredd om 3 meter.
- Utöver att gångbanan är tillräckligt bred så att uteserveringen och maskin ryms i bredd, krävs även att inte fler uteserveringar anordnas för tätt inpå varandra, eftersom det innebär att maskinell snöröjning inte kan ske mellan serveringsytorna. Alternativet handskottning är inte realistiskt med tanke på kostnaderna.

I de villkor som anpassats för uteserveringar vintertid och som nämndes inledningsvis föreskrivs att tillståndshavaren själv ska svara för städning, snöröjning och halkbekämpning inom det upplåtna området och i dess närområde.

Även om tillståndshavaren själv sköter snöröjningen kan problem uppstå. Det är till exempel inte en bra lösning att röja undan snön från den egna ytan för att sedan låta den ligga bredvid, eftersom följden blir isbildning och halka. Alltså måste serveringsinnehavaren forsla bort snön på egen hand. Att han skulle ha några reella möjligheter till detta är svårt att se.

- Blir dessa vinterserveringar mer frekventa måste stadsdelen ha snöröjningen i hela kvarterets gångbana i åtanke, inte bara uteserveringens närområde, då man gör den enskilda bedömningen.

Alternativet är att röja undan snön på den egna ytan för att sedan låta den ordinarie snöröjningen ta hand om resterna. I det fallet måste tillståndshavaren se till den egna snöröjningen och halkbekämpningen sker på samma tider som för resten av gatan och dessutom så fort det blir snöfall. Om inte, blir den undanröjda snön liggande till nästa tillfälle för ordinarie snöröjning vilket går att den undanröjda snön packas ihop, fryser till, kan bilda isvallar och orsakar halka. Eller vid blidväder blir till is direkt. Även här är det svårt att tänka sig att tillståndshavaren kan uppfylla detta villkor, eftersom det innebär att han skulle behöva sköta snöröjningen på oregelbundna och slumpmässiga tider, ofta tidiga morgnar då de flesta restauranger är stängda. Det förutsätter också att han har möjlighet att bevaka den ordinarie snöröjningen för att anpassa sin egen snöskottning efter det. Den direkta följden kan bli att kraven avseende snöröjning och

halkbekämpning blir ytterligare ett svåruppnåeligt krav på de småföretagare som driver restauranger samt att framkomligheten minskas och halkrisken ökar ytterligare vintertid. Vilket kan medföra fler halkolyckor på gångbanorna och skadständskrav från allmänheten på uteserveringsinnehavarna och/eller stadsdelarna som resultat.

Om restaurangägaren månar om sina gäster kanske han dessutom ställer ut någon slags värmekälla, t.ex. en gasolvärmare eller infravärme som förekommer på en del håll. En sådan ökar ju risken för halka då den resulterar i smält snö och isbildning. En gasolvärmare kräver enligt uppgift från brandförsvaret särskilt tillstånd och den måste stå ventilerat ute i det fria, dvs 40 procent av totala väggytan ska vara helt öppen. En stor risk är vidare att gasolvärmaren kläs in eller på annat sätt täcks för t.ex. om ett tält sätts upp varvid brandfaran ökar kraftigt.

Om uteserveringar nyttjas vintertid kan risken för en olycka öka om snö/is rasar från taken. Vem som då står för ansvaret för gästernas säkerhet bör utredas. Det är dessutom troligt att flertalet vinteröppna uteserveringar kommer att kompletteras med tak av olika slag. Detta blir då ett viktigt inslag i stadsbilden, som bör bedömas enligt gällande lagstiftning och praxis.

Slutligen skall påpekas att det finns olika åsikter om huruvida framkomligheten och handikappanpassningen på/i/runt uteserveringar är tillfredsställande. Vad gäller framkomligheten på gångbanan i anslutningen till uteserveringar varierar den kraftigt beroende på vilka platser det gäller. När det handlar om handikappanpassning har till exempel De handikappades Riskförbund, Stockholms avdelning haft klagomål på bristen på sådan vid sin genomgång av ett större antal uteserveringar vid flera tillfällen.

Vid samråd med polismyndigheten och socialtjänstförvaltningen har framkommit att i de fall restaurangägaren har alkoholtillstånd måste denne i de flesta fall ha ordningsvakt. Om tillstånd finns för uteservering gäller ordningsvaktens ansvar även denna yta. Det eventuella ökade behovet av ingripanden polisen skulle drabbas av pga. att restaurangkunderna röker utanför restaurangen kan i de fall restaurangen har ordningsvakt undvikas.

Samråd har också skett med brandförsvaret anseende gasolvärmare samt med ett antal stadsdelsförvaltningar för synpunkter på ärendehantering och vinterväghållning.

Kontoret föreslår att nuvarande hantering tillämpas även fortsättningsvis, att en bedömning görs från fall till fall och att varje uteservering bedöms utifrån den enskilda platsens och förslagens förutsättningar.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade den 21 april 2005 att godkänna förvaltningens förslag till svar på motionen.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 6 april 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Det har sedan 1980-talet förekommit uteserveringar i stadsmiljön under perioden 1 april till 15 oktober. Ny ansökan för tillstånd söks varje år av respektive restaurang/servering. Det innebär att de som inte skött serveringen under föregående år kan nekas nytt tillstånd och därmed har tillsyn kunnat upprätthållas kring denna verksamhet.

Från och med 1 juni 2005 inför det rökförbud på alla restauranger och serveringar. Detta kan betyda att de som vill röka tvingas göra det utomhus vilket skulle kunna orsaka ordningsproblem. Med anledning härav föreslår motionären att uteserveringar ska tillåtas året om och ordningsproblem bör härigenom kunna undvikas. Vidare behöver inte, framförallt de mindre restaurangerna oroa sig fler intäktsbortfall som kan inträffa i samband med rökförbudets införande.

Anledningen till att införa rökförbud på restauranger och serveringar är att utifrån ett hälsoperspektiv förbättra de anställdas arbetsmiljö inomhus. Detta uppnår man, menar motionären om man tillåter rökning på uteserveringar. Skillnaden skulle kunna uppstå om restaurangen t.ex. tillåts installera infravärme, tak eller liknande som för det bekvämare att vistas utanför restaurangen/serveringen. Vad beträffar oron för att restauranger kommer att drabbas av inkomstbortfall vid införande av rökförbud finns det exempel (från t ex New York) på att så inte blev fallet.

Motionären menar avslutningsvis att de flesta "barnsjukdomar" som förekom tidigare kring uteserveringarna som dålig framkomlighet, dålig städning och ej handikappanpassad miljö har åtgärdats under åren. Motionären föreslår att restaurangen/serveringens ägare själv ska få ansvara för städning och snöröjning i direkt anslutning till serveringen.

Snöröjnings- och städproblematiken måste klargöras. Vad exakt är restaurangens- och / eller serveringens ansvar och skyldighet? Vem är ansvarig om t ex snöröjningen inte sköts på ett godtagbart sätt. Det är frågor som bör redas ut innan slutgiltig ställning tas i denna fråga.

Förvaltningen förutsätter därför att en ordentlig genomgång av ansvar, regelverk och huruvida tillstånd för uteservering ska kunna tas tillbaka om serveringen missköts. I övrigt tillstyrker förvaltningen motionen.

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd beslutade den 21 april 2005 att bifalla stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande och sända in det som svar på motionen, samt att godkänna det lokala handikapprådets synpunkter om att det kan finnas behov av avgränsade platser för rökare även på uteserveringar.

Maria-Gamla stans stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 5 april 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Idag finns inget förbud att anordna uteserveringar vintertid. Gatu- och fastighetskontoret har tagit fram en villkorsbilaga för uteserveringar vintertid som är knuten till polistillståndet. I villkorsbilagan anges bl. a. hur uteserveringen ska utformas, vilket ansvar anordnare har vad som gäller snöröjning mm. Hittills har förfrågningarna om att ha uteservering vintertid varit mycket liten. Förvaltningen fick år 2004 in en ansökan om att ha uteservering vintertid men då bara en vecka.

Det är fullt möjligt att antalet ansökningar om att ha uteservering vintertid kan öka i antal efter det att rökförbudet införts. Om ett fåtal ansökningar inkommer ser förvaltningen inga problem med att tillåta uteserveringar året runt om platsen är lämplig. Restauranger på stora öppna ytor som t.ex. Medborgarplatsen kan utan större problem ha uteservering året runt. Det är dock viktigt att uteserveringarna inte försvarar snöröjning och halkbekämpning samt att de inte försämrar tillgängligheten. Bekymmer kan däremot uppstå om t. ex. alla restauranger och kaféer på Hornsgatan vill ha uteservering året runt.

I den nu gällande villkorsbilagan för uteserveringar (vintertid), anges att snöröjningen och halkbekämpningen inom den upplåtna ytan och i dess närområde ska utföras av tillståndshavaren. Detta ska ske på samma tider som för resten av gatan så att den ordinarie snöröjningen kan forsla bort snön vid behov. Om detta inte är möjligt, måste tillståndshavaren själv stå för borttransporten av snön. Frågan är dock om det realistiskt att överlåta snöröjningen på de enskilda restaurangerna om antalet uteserveringar ökar kraftigt. Stadsdelsförvaltningen som har ansvaret för att snöröjningen fungerar, måste ha en möjlighet att kontrollera om dessa fullgjort sitt åtagande och för sådan kontroll krävs utökade kontrollinsatser från förvaltningen. Om efterfrågan på att ha uteservering året runt blir stort, vilket inte är otänkbart, önskar förvaltningen en analys och ett tydliggörande av ansvarsfrågan vad gäller snöröjning/halkbekämpningen. Om uteserveringarna ligger tätt kan inte snöröjningsfordonen komma åt mellan serveringarna och längs husfasaderna. Närområdet som tillståndshavaren ansvarar för, måste vara tydligt beskrivet.

Det är också viktigt att klargöra ansvarsfrågan vid t. ex. halkolyckor. I villkorsbilagan anges att ansvarig anordnare är ersättningsskyldig enligt skadeståndslagen för skador som drabbar tredje man inom upplåten yta men också dess närområde. Det kan bli tvist om vad so menas med närområde. Ansvarsfrågan vid snöras och nedfallna istappar från hustaken måste också utredas.

För att kunna städa trottoarerna behövs en fri bredd på 2 meter. Detta mått gäller för barmarksförhållanden. Det behövs 3 meter fri bredd under vintern för att snöröjningsfordon ska kunna lägga upp en snövall närmast trottoarkanten.

Rutiner för omedelbar avetablering av de serveringar som inte sköter sin snöröjning mm. måste arbetas fram. Det innebär att polisen måste ha beredskap för att snabbt vidta åtgärder vid behov.

Förvaltningen föreslår att nuvarande hantering av ansökningar om uteserveringar vintertid bibehålls men att villkoren förtydligas vad gäller ansvaret för snöröjning/halkbekämpning m.m. och vem som har ansvaret vid halkolyckor om andra typer av olyckor och tillbud samt eventuella olägenheter för tillgängligheten. En minsta fri bredd på trottoaren är ett viktigt villkor för tillstånd. Förvaltningen anser att det huvudsakligen är möjligt med uteservering året runt på stora öppna platser eller på mycket breda trottoarer efter individuell prövning av varje enskilt fall.

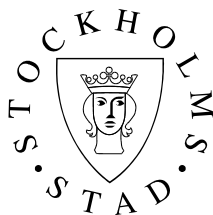
Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade den 21 april 2005 att återropa stadsdelsförvaltningens svar på motionen.

Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 31 mars 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är i stort positiv till uteserveringar i staden året runt, förutsatt att förvaltningarna ges rimlig tid för att anpassa upplåtelseavtalen så att drifts- och ansvarsfrågor tydliggörs.

I motionen antas att uteserveringar året runt kan ha en positiv inverkan på restaurangernas intäkter och på ordningen. Dessa antagande ter sig i stort rimliga, även om det ska framhållas att det inte är en självklarhet att rökförbudet innebär minskade intäkter.

Uteserveringar står för det mesta på gångbanor och torgytor. Stadsdelsförvaltningen är ansvarig för städning och vinterväghållning på dessa ytor i de fall annat inte fastställs i respektive upplåtelseavtal. Dessa avtal hänger samman med ett antal frågor. Exempelvis finns det ofta ledningar under markytan som kan behöva åtgärdas och fastighetsägarna kan ibland renovera fasader eller genomföra liknande arbeten. Underhållsinsatser kan ibland vara svåra att förutse och om tillsvidarettillstånd för uteservering medgivits kan diskussioner uppstå om kompensation för uteblivna försäljningsintäkter i samband med sådana arbeten. Mot bakgrund av detta och andra till uteserveringar relaterade upplåtelsefrågor, vill förvaltningen framhålla vikten av att det ges en rimlig tid för att anpassa och utforma upplåtelseavtalen med restaurang- och caféägarna till de nya förutsättningarna.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2005:8

**2005:8   Motion av Mikael Söderlund (m) om uteserveringar
året runt**

Uteserveringarna har blivit en viktig del av och trevligt inslag i stadsbilden. När den första värmande vårsolen tittar fram fylls stadens uteserveringar snabbt. Uteserveringar är ett relativt nytt fenomen i vår stad. Det var först på 1980-talet uteserveringarna gjorde sitt intåg under Sture Palmgrens ledning, sedan gick utvecklingen snabbt. Antalet uteserveringar har ökat. Många av tidigare ”barnsjukdomar” har försvunnit. Framkomligheten och handikappanpassningen är stor.

I juni 2005 införs ett rökförbud på restauranger och kaféer, en reform som välkomnats av de flesta i restaurangbranschen. Men det finns en stor oro bland restaurangägarna att detta kommer minska deras intäkter. Restaurang- och kafébranschen sysselsätter många stockholmare. I andra städer där rökförbudet införts har det fått till konsekvens att rökande gäster ställer sig på trottoaren, vilket lett till en del ordningsproblem.

När Oslo införde ett liknande förbud fick det främst effekt på de mindre restaurangerna och kvarterskrogarna. Deras intäkter sjönk. Redan den första hösten och vintern med rökförbudet lät flera restauranger sina uteserveringar stå kvar. Idag har uteserveringarna även vintertid blivit ett naturligt inslag i Oslos stadsbild.

I Stockholm finns det begränsningar för när restauranger och kaféer får ställa ut sina bord och stolar. Reglerna begränsar uteserveringarna till perioden 1 april - 15 oktober. I Göteborg finns inte några motsvarande tidsbegränsningar. Genom att tillåta uteserveringar i Stockholm året runt kan de befärade ordningsproblemen undvikas och restaurangerna hänvisa sina rökande gäster till uteserveringarna. Därmed ansvarar restaurangen för upprätthållande av ordningen vilket skulle minska belastningen på polisen.

Detta skulle mildra effekterna för de många småföretagare som driver restauranger och kaféer i Stockholm.

Det finns en oro att uteserveringar vintertid skulle försvåra för snöröjning och gatustädning. Men redan idag tar många restaurangägare ett stort ansvar för städningen på och runt sin uteservering – de vill inte att gästerna ska vistas i en ostädad miljö. I framtiden bör man undersöka möjligheten att ålägga den som har tillstånd för uteserveringstillstånd året runt att ansvara för städning och snöröjning på trottoaren i direkt anslutning till sin servering.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag kommunfullmäktige besluta
att avskaffa reglerna som begränsar tidsperioden för uteserveringars
tillstånd och därmed tillåta uteserveringar i Stockholm året runt.

Stockholm den 15 februari 2005

Mikael Söderlund